

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

► **B**

NÕUKOGU DIREKTIIV 93/15/EMÜ,

5. aprill 1993,

tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide turuletoomist ja järelevalvet käsitlevate sätete ühtlustamise kohta

(EÜT L 121, 15.5.1993, lk 20)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1882/2003, 29. september 2003	L 284	1	31.10.2003
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 219/2009, 11. märts 2009	L 87	109	31.3.2009
► <u>M3</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1025/2012, 25. oktoober 2012	L 316	12	14.11.2012

NÕUKOGU DIREKTIIV 93/15/EMÜ,

5. aprill 1993,

tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide turuletoomist ja järelvalvet käsitlevate sätete ühtlustamise kohta

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

koostöös Euroopa Parlamendiga, ⁽²⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

asutamislepingu artikliga 8a nähakse ette siseturu rajamine hiljemalt 31. detsembriks 1992; siseturg hõlmab sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine vastavalt asutamislepingu sätetele;

asutamislepingu artikli 100a lõikes 3 on sätestatud, et ohutust käsitlevates ettepanekutes võtab komisjon lähtekohaks kaitstuse kõrge taseme;

kaupade vaba liikumine eeldab, et teatavad põhitingimused on täidetud; lõhkematerjalide vaba liikumine eeldab eelkõige lõhkematerjalide turuletoomist käsitlevate õigusnormide ühtlustamist;

tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalid kuuluvad üksikasjalike siseriiklike eeskirjade reguleerimisalasse peamiselt ohutus- ja julgeolekunõuete osas; selliste siseriiklike eeskirjadega on sätestatud eelkõige see, et müügilube tohib anda ainult siis, kui lõhkematerjalid on läbi teinud nõuetekohased katsed;

selliste lõhkematerjalide turuletoomist reguleerivate sätete ühtlustamine eeldab erinevate siseriiklike eeskirjade ühtlustamist kõnealuste toodete vaba liikumise tagamise eesmärgil, madaldamata seejuures ohutuse ja julgeoleku optimaalset taset;

käesolevas direktiivis määratletakse ainult olulised nõuded, mida lõhkematerjalide vastavuskatsed peavad täitma; hõlbustamiseks olulistele nõuetele vastavuse tõendamist, oleks väga kasulik kehtestada Euroopa tasemel ühtlustatud standardid, mis muu hulgas käsitlevad lõhkematerjalide katsetamise meetodeid; praegu ei ole selliseid standardeid olemas;

⁽¹⁾ EÜT C 121, 13.5.1992, lk 19.

⁽²⁾ EÜT C 305, 23.11.1992, lk 128 ja EÜT C 115, 26.4.1993.

⁽³⁾ EÜT C 313, 30.11.1992, lk 13.

▼B

Euroopa tasemel ühtlustatud standardeid koostavad eraõiguslikud juriidilised isikud ning need ei saa olla kohustuslikud; seoses sellega on Euroopa Standardikomiteed (CEN) tunnustatud ühena kahest organist, kes on pädevad vastu võtma ühtlustatud standardeid kooskõlas komisjoni ning CENi ja CENELECi vahelist koostööd käsitlevate üldsuunistega, mis ratifitseeriti 13. novembril 1984; käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „ühtlustatud standard” teksti, milles on sätestatud tehnilised kirjeldused, mille CEN on vastu võtnud komisjoni antud volituste alusel vastavalt nõukogu 28. märtsi 1983. aasta direktiivile 83/189/EMÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord,⁽¹⁾ ja mis on kooskõlas eespool nimetatud üldsuunistega;

13. detsembri 1990. aasta otsusega 90/683/EMÜ vastavushindamismenetluste eri etappidel kasutatavate moodulite kohta, mis on mõeldud kasutamiseks tehnilise ühtlustamise direktiivides,⁽²⁾ kehtestas nõukogu vastavushindamismenetluste kohaldamise ühtlustatud vahendid; kasutades kõnealuseid mooduleid lõhkematerjalide puhul, on võimalik kindlaks määrata tootjate ja vastavushindamismenetluse kohaldamisega tegelevate organite vastutus, võttes sealjuures arvesse asjaomaste lõhkematerjalide omadusi;

ohutuse osas reguleeritakse lõhkematerjalide transporti käsitlevaid eeskirju rahvusvaheliste konventsioonide ja lepingutega; rahvusvahelisel tasandil on ohtlike kaupade (sealhulgas lõhkematerjalide) transportimiseks ÜRO soovitusel, mille reguleerimisala ulatub väljapoole ühendust; seepärast ei käsitleta käesolevas direktiivis transpordieeskirju;

pürotehniliste ainete puhul on vajalikud asjakohased meetmed, mille abil tagatakse tarbijate kaitse ja ohutus üldsuse jaoks; selles valdkonnas on kavas koostada täiendav direktiiv;

käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate toodete määratlused peaksid lähtuma selliste toodete määratlustest, mis on sätestatud eespool nimetatud soovitusel;

laskemoon kuulub käesoleva direktiivi reguleerimisalasse ainult vedude järelevalvet reguleerivate eeskirjade ja nendega seotud abinõude osas; laskemoona vedamise tingimused sarnanevad relvaveo tingimustele ja seetõttu peaksid laskemoona vedu reguleerima sätteid, mis sarnanevad 18. juuni 1991. aasta direktiiviga 91/477/EMÜ (relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta)⁽³⁾ ettenähtud relvavedu reguleerivatele sätetele;

kaitsta tuleb ka lõhkematerjale valmistavate või neid kasutavate töötajate tervist ja ohutust; ette valmistatakse täiendavat direktiivi, milles käsitletakse muu seas lõhkematerjalide valmistamise, ladustamise ja kasutamise tegelevate töötajate tervishoidu ja ohutust;

⁽¹⁾ EÜT L 109, 26.4.1983, lk 8. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 90/230/EMÜ (EÜT L 128, 18.5.1990, lk 15).

⁽²⁾ EÜT L 380, 31.12.1990, lk 13.

⁽³⁾ EÜT L 256, 13.9.1991, lk 51.

▼B

kui käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate lõhkematerjalide või laskemoona ebaseadusliku valdamise või kasutamise tõttu satub avalik julgeolek ohtu või seda rünnatakse, on otstarbekas lubada teha liikmesriikidel vedamise puhul teatavatel tingimustel erand käesoleva direktiivi sätetest;

lisaks muule on oluline luua halduskoostöö süsteem; seoses sellega on pädevatel asutustel otstarbekas toetuda oma põhimõtetes nõukogu 19. mai 1981. aasta määrusele (EMÜ) nr 1468/81 liikmesriikide haldusasutuste vahelise vastastikuse abi ning liikmesriikide haldusasutuste ja komisjoni vahelise koostöö kohta, et tagada tolli- või põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide õige kohaldamine; ⁽¹⁾

käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide õigust võtta meetmeid ebaseadusliku lõhkematerjalide ja laskemoonaga kauplemise vältimiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

Üldsätted

Artikkel 1

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse lõikes 2 määratletud lõhkematerjalide suhtes.
2. „Lõhkematerjalid” tähendavad materjale ja esemeid, mida käsitletakse lõhkematerjalidena ÜRO soovitusel ohtlike kaupade veo suhtes ja mis kuuluvad nimetatud soovitude 1. klassi.
3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:
 - lõhkematerjalide, sealhulgas laskemoona suhtes, mis on mõeldud siseriiklike õigusaktide kohaseks kasutamiseks relvajõududes või politseis,
 - pürotehniliste ainete suhtes,
 - laskemoona suhtes, välja arvatud artiklites 10, 11, 12, 13, 17, 18 ja 19 sätestatud juhtudel.
4. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - *ÜRO soovitus* – ohtlike kaupade vedu käsitleva ÜRO ekspertkomisjoni sätestatud soovitusel sellistena, nagu ÜRO on need avaldanud (oranž raamat) ja nagu need kehtivad käesoleva direktiivi vastuvõtmise kuupäeval,
 - *ohutus* – õnnetuste vältimine ja õnnetuse toimumise korral toime tulek selle tagajärgedega,
 - *julgeolek* – õiguskorraga vastuolus oleva kasutamise vältimine,
 - *relvakaupmees* – iga füüsiline või juriidiline isik, kelle amet seisneb täielikult või osaliselt tulirelvade ja laskemoona valmistamises, nendega kauplemises, nende vahetamises, rendileandmises, parandamises või ümbertegemises,

⁽¹⁾ EÜT L 144, 2.6.1981, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EMÜ) nr 945/87 (EÜT L 90, 2.4.1987, lk 4).

▼B

- *luba* – otsus, millega lubatakse lõhkematerjalide kavandatud vedu ühenduse piires,
- *lõhkematerjalide sektori ettevõtja* – iga füüsiline või juriidiline isik, kellel on litsents või luba, mis annab talle õiguse valmistada, ladustada, kasutada ja vedada lõhkematerjale või nendega kaubelda,
- *turuletoomine* – käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate lõhkematerjalide esimene realiseerimine tasu eest või tasuta eesmärgiga levitada ja/või kasutada kõnealuseid lõhkematerjale ühenduse turul,
- *vedu* – lõhkematerjalide tegelik teise kohta viimine ühenduse territooriumil, välja arvatud teise kohta viimine sama tegevuskoha piires.

5. Käesolev direktiiv ei takista liikmesriike käsitlemast oma siseriiklikes õigusnormides teatavaid käesoleva direktiiviga reguleerimata aineid lõhkematerjalidena.

II PEATÜKK

Lõhkaineid käsitlevate õigusaktide ühtlustamine*Artikkel 2*

1. Liikmesriigid ei või keelata, piirata ega takistada käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate ja käesoleva direktiivi nõuetele vastavate lõhkematerjalide turuletoomist.

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvaid lõhkematerjale võib turule tuua ainult siis, kui nad vastavad käesoleva direktiivi nõuetele, on varustatud artiklis 7 kirjeldatud CE-vastavusmärgisega ja nende vastavust on hinnatud II lisas osutatud korras.

3. Kui käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate lõhkematerjalide suhtes kohaldatakse teisi aspekte käsitlevaid direktiive, millega on ette nähtud CE-vastavusmärgise kinnitamine, tähendab kõnealune vastavusmärgis, et eeldatakse eespool nimetatud toodete vastavust ka teiste nende suhtes kohaldatavate direktiivide sätetele.

Artikkel 3

Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvad lõhkematerjalid peavad vastama nende suhtes kohaldatavatele I lisas sätestatud olulistele ohutusnõuetele.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid eeldavad, et kui käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvad lõhkematerjalid vastavad asjakohastele siseriiklikele standarditele, millega võetakse üle ühtlustatud standardid, mille viited on avaldatud *Euroopa Ühenduste Teatajas*, vastavad kõnealused lõhkematerjalid ka artiklis 3 osutatud olulistele nõuetele. Liikmesriigid avaldavad viited siseriiklikele standarditele, millega on üle võetud kõnealused ühtlustatud standardid.

▼B

2. Komisjon esitab konkreetseid üksikasjad ühtlustatud standardite vallas tehtud töö kohta ettekandes, mille ta esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule direktiivi 83/189/EMÜ kohaldamise kohta ja mis on ette nähtud nimetatud direktiivi artikli 11 lõikega 2.

▼M3**▼B***Artikkel 6*

1. Lõhkematerjalide nõuetelevastavuse tõendamise menetlus on kas:

a) II lisa punktis 1 osutatud EÜ tüübihindamine (moodul B) ja vastavalt valmistaja valikule:

- II lisa punktis 2 osutatud tüübivastavus (moodul C),
- või II lisa punktis 3 osutatud tootmiskvaliteedi tagamise menetlus (moodul D),
- või II lisa punktis 4 osutatud tootekvaliteedi tagamise menetlus (moodul E),
- või II lisa punktis 5 osutatud tootetõendus (moodul F) või

b) II lisa punktis 6 osutatud üksiktoote tõendus (moodul G).

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele volitatud asutuste nimed, kelle nad on määranud ametisse eespool nimetatud vastavushindamismenetluste teostamiseks, nende volitustejärgsed eriülesanded ja komisjoni poolt neile eelnevalt antud tunnuskoodid.

Komisjon avaldab volitatud asutuste nimekirja, tunnuskoodid ja volitustejärgsed ülesanded *Euroopa Ühenduste Teatajas*. Komisjon tagab selle nimekirja ajakohastamise.

Liikmesriigid kohaldavad komisjonile teatatavate asutuste hindamisel III lisas sätestatud miinimumnõudeid. Eeldatakse, et asutused, mis vastavad asjakohastes ühtlustatud standardites sätestatud hindamiskriteeriumidele, vastavad ka asjaomastele miinimumnõuetele.

Kui liikmesriik on konkreetsest asutusest komisjonile teatanud ja avastab, et see asutus ei vasta enam teises lõigus nimetatud kriteeriumidele, tühistab ta kõnealuse teatise. Ta teatab sellest viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

Artikkel 7

1. CE-vastavusmärgis kantakse nähtavalt, kergesti loetavalt ja püsivalt lõhkematerjalidele või, kui see ei ole võimalik, nende külge kinnitatud tunnusmärgile või, kui kumbagi eespool nimetatud moodust ei saa kasutada, lõhkematerjalide pakendile. Tunnusmärk peab olema selline, et tema teistkordne kasutamine oleks võimalu.

▼B

CE-vastavusmärgise jaoks kasutatakse IV lisas esitatud näidist.

2. Lõhkematerjalidele on keelatud kinnitada märgiseid või silte, mille tähenduse ja stiili võivad kolmandad isikud CE-vastavusmärgisega segamini ajada. Muid tähiseid võib lõhkematerjalidele kanda tingimusel, et sellega ei halvendata CE-vastavusmärgise nähtavust ja loetavust.

3. Ilma et see piiraks artikli 8 sätete kohaldamist:

a) kui liikmesriik teeb kindlaks, et CE-vastavusmärgis on kinnitatud põhjendamatult, on tootja, tema esindaja või nende puudumisel kõnealuse toote ühenduse turule tooja kohustatud viima asjakohase toote vastavusse märgistamist käsitlevate sätetega ja lõpetama seaduserikkumise liikmesriikide kehtestatud tingimustel;

b) kui mittevastavus jätkub, peab liikmesriik võtma kõik vajalikud meetmed selleks, et piirata kõnesoleva toote turuletoomist, keelata turuletoomine või tagada toote turult kõrvaldamine artiklis 8 sätestatud korras.

Artikkel 8

1. Kui liikmesriik teeb kindlaks, et sihipäraselt kasutatav ja CE-vastavusmärgist kandev lõhkematerjal võib seada ohtu ohutuse, võtab ta ajutised meetmed, mis on vajalikud lõhkematerjali turult kõrvaldamiseks või selle turuletoomise või vaba liikumise keelamiseks.

Liikmesriik teatab komisjonile viivitamata sellistest meetmetest, põhjendades meetmete võtmist ja eelkõige märkides, kas nõuetele mittevastavus tuleneb:

— oluliste nõuete rikkumisest,

— standardite ebaõigest kohaldamisest

või

— standardite puudulikkusest.

2. Komisjon peab asjaosalistega nõu niipea kui võimalik. Kui komisjon leiab pärast nõupidamist, et meetmed on põhjendatud, teatab ta sellest viivitamata nii liikmesriigile, kes meetme võttis, kui ka teistele liikmesriikidele. Kui komisjon leiab pärast nõupidamist, et meetmed ei ole põhjendatud, teatab ta sellest viivitamata otsuse teinud liikmesriigile.

Juhul, kui meetmete võtmise aluseks on standardite puudulikkus, peab komisjon esmalt asjaomaste pooltega nõu ja esitab küsimuse seejärel kahe kuu jooksul direktiivi 83/189/EMÜ kohaselt loodud alalisele komiteele, kui meetmeid võtnud liikmesriik kavatseb meetmete kohaldamist jätkata, ja algatab artiklis 5 osutatud menetluse.

3. Kui CE-vastavusmärgis on kinnitatud nõuetele mittevastavale lõhkematerjalile, võtab pädev liikmesriik vajalikud meetmed isiku suhtes, kes vastavusmärgise kinnitas ning teatab sellest komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

III PEATÜKK

Ühenduses toimuvate vedude järelevalvet reguleerivad sätted

Artikkel 9

1. Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate lõhkematerjalide vedu võib toimuda ainult kooskõlas järgmiste lõigetega.

2. Ühenduse või siseriiklike õigusnormide kohane kontroll käesoleva artikliga reguleeritud lõhkematerjalide vedamise üle ei toimu enam kontrollina sisepiiridel, vaid osana tavalisest kontrollimisemenetlusest, mida kohaldatakse mittediskrimineerivalt kogu ühenduse territooriumil.

3. Kaubasaaja saab lõhkematerjalide vedamise loa vastuvõtjariigi pädevalt asutuselt. Pädev asutus veendub, et kaubasaajal on juriidiline õigus omandada lõhkematerjale ja et tal on vajalikud load ja volitused. Vedamise eest vastutav isik peab teatama transiitliikmesriigi või -riikide pädevatele asutustele lõhkematerjalide liikumistekonna läbi asjaomase riigi või asjaomaste riikide, kelle nõusolek on selleks vajalik.

4. Kui liikmesriik leiab, et seoses lõikes 3 nimetatud lõhkematerjalide omandamise õiguse kontrollimisega on probleeme, edastab kõnealune liikmesriik antud küsimuses kättesaadava teabe komisjonile, kes omakorda esitab küsimuse viivitamata artiklis 13 sätestatud komiteele.

5. Kui vastuvõtva riigi pädev asutus kiidab veo heaks, väljastab ta kaubasaajale dokumendi, mis sisaldab kogu lõikes 7 osutatud teavet. Selline dokument peab olema lõhkematerjalidega kaasas lõhkematerjalide jõudmiseni kindlaksmääratud sihtkohta. Dokument tuleb esitada asjaomaste pädevate asutuste nõudel. Kaubasaaja säilitab kõnealuse dokumendi koopia ja esitab selle läbivaatamiseks vastuvõtva riigi pädevale asutusele nimetatud asutuse taotlusel.

6. Kui liikmesriigi pädev asutus leiab, et julgeoleku erinõuded (näiteks need, millele viidati lõikes 5) ei ole vajalikud, võib lõhkematerjale asjaomase liikmesriigi territooriumil või selle osal vedada, ilma et eelnevalt oleks esitatud lõikes 7 sätestatud teave. Vastuvõtva riigi pädev asutus annab seejärel määratud ajaks loa, mille võib mis tahes hetkel peatada või tühistada põhjendatud otsusega. Lõikes 5 nimetatud dokumentides, mis peavad olema lõhkematerjalidega kaasas kuni lõhkematerjalide jõudmiseni sihtkohta, viidatakse ainult eespool nimetatud loale.

7. Kui lõhkematerjalide vedamise üle tuleb teostada järelevalvet, et kõik oleks kooskõlas liikmesriigi territooriumil või selle osal kehtivate julgeoleku erinõuetega, peab kaubasaaja enne veo alustamist esitama vastuvõtva riigi pädevale asutusele järgmised andmed:

▼B

- asjaomaste ettevõtjate nimed ja aadressid; need andmed peavad olema piisavalt üksikasjalised, et oleks võimalik ettevõtjatega ühendust võtta ja saada kinnitus selle kohta, et kõnealustel isikutel on ametlikult õigus kaubasaadeti vastu võtta,
- veetavate lõhkematerjalide arv ja kogus,
- kõnealuse lõhkematerjal ja tema identifitseerimise meetodite täielik kirjeldus, sealhulgas ÜRO tunnuskood,
- kui on kavas lõhkematerjalid turule tuua, andmed selle kohta, kas nad vastavad turuletoomise tingimustele,
- veovahendid ja marsruut,
- lahkumise ja saabumise eeldatavad kuupäevad,
- vajaduse korral liikmesriikidesse sisenemise ja sealt lahkumise täpsed punktid.

Vastuvõtva riigi pädevad asutused vaatavad veotingimused läbi eelkõige seoses julgeoleku erinõuetega. Kui julgeoleku erinõuded on täidetud, antakse veoluba. Kui transiit läbib teiste liikmesriikide territooriumi, vaatavad ka need riigid veo üksikasjad samadel tingimustel läbi ja annavad loa.

8. Ilma et see piiraks tavapärase kontrollimist, mida lähteliikmesriik oma territooriumil teostab, edastavad lõhkematerjalsektori asjaomased kaubasaajad ja ettevõtjad asjaomaste pädevate asutuste palvel lähteliikmesriigi ja transiidiliikmesriigi pädevatele asutustele kõik nende käsutuses olevad asjaomased andmed lõhkematerjalide veo kohta.

9. Ükski tarnija ei või lõhkematerjale vedada, kui kaubasaajal ei ole vedamiseks vajalikke tegevuslube vastavalt lõigete 3, 5, 6 ja 7 sätetele.

Artikkel 10

1. Laskemoona võib ühest liikmesriigist teise vedada ainult järgmistes lõigetes sätestatud korras. Neid sätteid kohaldatakse ka sidevahendite kaudu müüdud laskemoona veo suhtes.

2. Kui laskemoona veetakse teise liikmesriiki, edastab asjaomane isik enne lähetamist laskemoona asukoha liikmesriigile järgmised andmed:

- laskemoona müüja või vedaja ja ostja või omandaja ning vajaduse korral omaniku nimi ja aadress,
- aadress, kuhu laskemoon saadetakse või transporditakse,
- saadetava või transporditava laskemoona kogus,
- andmed, mis võimaldavad laskemoona identifitseerida, samuti märke, et laskemoona on kontrollitud kooskõlas 1. juuli 1969. aasta väikerelvade tulistamisjälgede vastastikuse tunnustamise konventsiooniga,

▼B

— veovahendid,

— lähetuskuupäev ja eeldatav saabumiskuupäev.

Kahes viimases taandes nimetatud andmeid ei ole vaja esitada, kui on tegemist kahe relvakaupmehe vahelise veoga. Liikmesriigid kontrollivad veotingimusi, eelkõige turvalisuse osas. Kui liikmesriik lubab selliseid vedusid teostada, väljastab ta kõiki esimeses lõigus nimetatud andmeid sisaldava litsentsi. Selline litsents on laskemoonaga kaasas kuni selle sihtkohta jõudmiseni; see esitatakse alati liikmesriikide pädevate ametiasutuste nõudmisel.

3. Iga liikmesriik võib anda relvakaupmeestele õiguse vedada laskemoona asjaomase riigi territooriumilt teises liikmesriigis paiknevale relvakaupmehele ilma lõikes 2 osutatud eelneva loata. Selleks väljastab liikmesriik loa, mis kehtib kolm aastat ja mille kehtivuse võib põhjendatud otsusega igal ajal peatada või tühistada. Sellisele loale viitav dokument peab olema laskemoonaga kaasas kuni selle sihtkohta jõudmiseni. Liikmesriikide pädevate ametiasutuste nõudmisel tuleb see alati esitada.

Enne vedu edastab relvakaupmees lähteliikmesriigi ametiasutustele kõik lõike 2 esimeses lõigus loetletud andmed.

4. Iga liikmesriik esitab teistele liikmesriikidele selliste lõhkematerjalide nimekirja, mille toomist tema territooriumile võib lubada ilma tema eelneva nõusolekuta.

Sellised laskemoona nimekirjad edastatakse relvakaupmeestele, kes on saanud loa vedada laskemoona ilma lõikes 3 sätestatud korra kohase eelneva loata.

5. Iga liikmesriik edastab kogu tema käsutuses oleva vajaliku teabe laskemoona lõpetatud vedude kohta sellele liikmesriigile, kelle territooriumile laskemoon on lõplikult viidud.

Kogu teave, mille liikmesriigid saavad käesolevas artiklis sätestatud korras, edastatakse hiljemalt asjaomase vedamise ajal sihtliikmesriikidele ja vajaduse korral hiljemalt vedamise ajal ka transiidiliikmesriigile.

Artikkel 11

Kui käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate lõhkematerjalide või laskemoona ebaseadusliku valdamise või kasutamise tõttu sattub avalik julgeolek ohtu või kui seda rünnatakse, võib liikmesriik erandina artikli 9 lõigete 3, 5, 6 ja 7 ning artikli 10 sätetest võtta kõik vajalikud meetmed seoses lõhkematerjalide ja laskemoona vedamisega, et vältida sellist ebaseaduslikku valdamist ja kasutamist.

Selliste meetmete puhul võetakse arvesse proportsionaalsuse põhimõtet. Selliste meetmete näol ei tohi olla tegemist ei suvalise diskrimineerimise vahendite ega liikmesriikidevahelise kaubanduse varjatud piiramisega.

▼B

Iga liikmesriik, kes selliseid meetmeid võtab, teatab neist viivitamata komisjonile; komisjon teatab neist teistele liikmesriikidele.

IV PEATÜKK

Muud sätted*Artikkel 12*

1. Artiklite 9 ja 10 rakendamiseks loovad liikmesriigid teabevahetamise võrgud. Nad teatavad teabe edastamise ja vastuvõtmise ning artiklites 9 ja 10 nimetatud menetluste kohaldamise eest vastutavatest sise-riiklikest ametiasutustest teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

2. Käesoleva määruse rakendamisel kohaldatakse *mutatis mutandis* määruse (EMÜ) nr 1468/81 sätteid, eelkõige konfidentsiaalsust käsitlevaid sätteid.

▼M2*Artikkel 13*

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Komitee arutab kõiki käesoleva direktiivi kohaldamist käsitlevaid küsimusi.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.
5. Komisjon võtab lõikes 3 viidatud korralduskomitee menetluses vastu rakendusmeetmed eelkõige selleks, et võtta arvesse ÜRO soovitude võimalikke edaspidiseid muudatusi.

▼B*Artikkel 14*

Liikmesriigid võimaldavad teistel liikmesriikidel ja komisjonil tutvuda ajakohastatud teabega artikli 1 lõikes 4 osutatud lõhkematerjalide sektori litsentse või tegevuslube omavate ettevõtjate kohta.

▼M2

Liikmesriigid teevad kindlaks, kas neil ettevõtjatel on olemas selline lõhkematerjalide jälgimise süsteem, et lõhkematerjalide valdajad on võimalik igal ajal tuvastada. Komisjon võib võtta meetmeid, millega kehtestatakse käesoleva lõigu kohaldamise tingimused. Kõnealused meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, täiendades seda, võetakse vastu artikli 13 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

▼B

Lõhkematerjalide sektori ettevõtjad peavad oma tehingute üle arvestust selliselt, et see vastab käesolevas artiklis sätestatud kohustustele.

▼B

Käesolevas artiklis nimetatud dokumente tuleb säilitada vähemalt kolm aastat pärast selle kalendriaasta lõppu, mille jooksul registreeritud tehing toimus, ka siis, kui asjaomane ettevõtja on kaubandusliku tegevuse lõpetanud. Pädevate asutuste nõudmisel tuleb nimetatud dokumendid viivitamata esitada läbivaatamiseks.

Artikkel 15

Liikmesriigid tagavad lõhkematerjalide nõuetekohase märgistamise.

Artikkel 16

Kui liikmesriik väljastab litsentsi või loa lõhkematerjalide valmistamisega tegelemiseks, kontrollib ta eelkõige seda, et vastutavad isikud suudaksid täita endale võetavaid tehnilisi kohustusi.

V PEATÜKK**Lõppsätted***Artikkel 17*

Iga liikmesriik määrab sanktsioonid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi rakendamiseks võetud sätete rikkumise korral. Karistused peavad olema piisavad, et soodustada direktiivi sätete järgimist.

Artikkel 18

Iga liikmesriik võtab oma siseriikliku õiguse raames meetmed, mis on vajalikud selleks, et võimaldada pädevatel asutustel kinni pidada käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvad tooted, mille puhul on piisavaid tõendeid selle kohta, et asjaomane toode võidakse omandada, et seda võidakse kasutada või sellega võidakse kaubelda ebaseaduslikult.

Artikkel 19

1. Liikmesriigid jõustavad artiklite 9, 10, 11, 12, 13 ja 14 järgimiseks vajalikud õigusnormid 30. septembriks 1993.

2. Liikmesriigid võtavad vastu käesoleva direktiivi sätete järgimiseks vajalikud õigusnormid, mida ei nimetatud lõikes 1, ja avaldavad need enne 30. juunit 1994. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad neid õigusnorme alates 1. jaanuarist 1995.

3. Kui liikmesriigid võtavad vastu lõigetes 1 ja 2 nimetatud normid, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

▼B

4. Kuni 31. detsembrini 2002 lubavad liikmesriigid tuua turule lõhke-materjale, mis vastavad nende territooriumil enne 31. detsembrit 1994 kehtinud siseriiklikele õigusnormidele.
5. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga regu-leeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavad siseriiklike õigusnor-mide tekstid.

Artikkel 20

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

I LISA

OLULISED OHUTUSNÕUDED**I. Üldnõuded**

1. Kõik lõhkematerjalid tuleb kavandada, valmistada ja tarnida selliselt, et tavaliste ja töenäoliste asjaolude korral, eelkõige ohutuseeskirjade ja tavapärase töö puhul oleks oht inimeste elule ja tervisele võimalikult väike ning välistatud oleks kahju tekitamine varale ja keskkonnale kogu selle aja jooksul, mis eelneb lõhkematerjali kasutamisele.
2. Maksimaalse ohutuse ja usaldusväärsuse tagamiseks peavad kõik lõhkematerjalid vastama valmistaja sätestatud parameetritele.
3. Kõik lõhkematerjalid tuleb kavandada ja valmistada selliselt, et asjakohaseid meetodeid kasutades on ladustamise korral nende mõju keskkonnale võimalikult väike.

II. Erinõuded

1. Vastavalt vajadusele tuleb silmas pidada või kontrollida vähemalt allpool loetletud andmeid ja omadusi. Kõik lõhkematerjalidega tehtavad katsed peavad toimuma tegelikkusele vastavates oludes. Kui see ei ole võimalik laboratooriumis, peavad katsed toimuma keskkonnas, kus lõhkematerjali kasutama hakatakse.
 - a) Konstruktsioon ja iseloomulikud omadused, sealhulgas keemiline koostis, homogeensuse aste ja vajaduse korral mõõtmed ja granulo-meetiline koostis.
 - b) Lõhkematerjali füüsiline ja keemiline stabiilsus kõigi keskkonnatingimuste korral, millesse ta võib sattuda.
 - c) Põrutus- ja hõõrdumiskindlus.
 - d) Komponentide vastastikune sobivus, kui pidada silmas nende füüsilist ja keemilist stabiilsust.
 - e) Lõhkematerjali keemiline puhtus.
 - f) Lõhkematerjali veekindlus, kui lõhkematerjal on mõeldud kasutamiseks niiskes või märjas keskkonnas ja kui vesi võib lõhkematerjali ohutust või töökindlust kahjustada.
 - g) Vastupidavus madalatel ja kõrgetel temperatuuridel, kui lõhkematerjal on mõeldud säilitamiseks või kasutamiseks sellistel temperatuuridel ja ühe komponendi või lõhkematerjali kui terviku jahtumine või kuumenemine võib kahjustada lõhkematerjali ohutust või töökindlust.
 - h) Lõhkematerjali sobilikkus kasutamiseks ohutsoonides (nt paukgaase sisaldavas keskkonnas, kuumades massides), kui lõhkematerjal on mõeldud kasutamiseks sellistel tingimustel.
 - i) Enneaegset või tahtmatut initsieerimist või süttimist takistavad turvaelemendid.
 - j) Lõhkematerjali õige laadimine ja toimimine, kui seda kasutatakse ettenähtud otstarbel.
 - k) Nõuetekohane juhend ja vajaduse korral vastuvõtva liikmesriigi riigikeeles või riigikeeltes märgised ohutu käitlemise, ladustamise, kasutamise ja lõpphoiustamise kohta.
 - l) Lõhkematerjali, selle kesta ja muude komponentide riknematus ladustamise ajal kuni valmistaja sätestatud realiseerimise ja tarvitamise lõpptähtpäevani.
 - m) Kõigi lõhkematerjali usaldusväärseks ja ohutuks tööks vajalike seadiste ja manuste kirjeldused.

▼B

2. Lõhkematerjalide eri rühmad peavad vastama vähemalt järgmistele nõudmistele:

A. *Lõhketöödel kasutatavad lõhkematerjalid*

- a) Kavandatud initsieerimismeetod peab vastavalt vajadusele tagama lõhketöödel kasutatava lõhkematerjali ohutu, usaldusväärse ja täieliku detonatsiooni või süttimise. Musta püssirohu puhul kontrollitakse selle süttivust.
- b) Padrundatud lõhkematerjal peab andma detonatsiooni padruniterea ühest otsast teiseni edasi ohutult ja usaldusväärselt.
- c) Allmaakasutuseks mõeldud lõhketöödel kasutatavate lõhkematerjalide tekitatavad aurud võivad sisaldada süsinikmonooksiidi, lämmastikgaase, muid gaase, aure või õhku paiskunud tahkeid aineid ainult sellistes kogustes, mis ei kahjusta tavaliste töötingimuste korral tervist.

B. *Detoneerivad süütenõõrid, sulavkaitsmed, muud kaitsmed ja õhulöögi tekitamise torud*

- a) Detoneeriva süütenõõri, sulavkaitsmete ja muu kaitsme kattekiht peab olema mehaaniliselt piisavalt tugev ja pakkuma lõhkematerjali südamikule tavapärase mehaanilise koormuse korral piisavat kaitset.
- b) Kaitsmete puhul peavad olema sätestatud põlemisaja parameetrid ning neist tuleb nõuetekohaselt kinni pidada.
- c) Detoneerivaid süütenõõre peab saama usaldusväärsel viisil initsieerida, nende initsieerimisvõimsus peab olema piisav ja nad peavad vastama ladustamisnõuetele isegi raskete ilmastikuolude puhul.

C. *Detonaatorid (sealhulgas viitdetonaatorid) ja releed*

- a) Detonaatorid peavad kõigi võimalike kasutustingimuste korral usaldusväärselt initsieerima lõhketöödel koos nendega kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide detonatsiooni.
- b) Detoneeriva nõõri viitereleed peavad olema töökindlalt initsieeritud.
- c) Niiskuse ei tohi initsieerimisvõimet kahjustada.
- d) Viitdetonaatorite viiteajad peavad olema piisavalt ühtsed tagamaks, et külgnevate viiteastmete kattumise tõenäosus oleks väike.
- e) Elektridetonaatorite elektrilised omadused peavad olema märgitud nende pakenditel (näiteks plahvatust mittepõhjustav voolutugevus, takistus jne).
- f) Arvestades elektridetonaatorite kasutusotstarvet, peavad nende juhtmed olema piisavalt isoleeritud ja mehhaaniliselt vastupidavad ühenduskohtades detonaatoriga.

D. *Propellendid ja reaktiivmootorikütused*

- a) Nimetatud ained ei tohi ettenähtud otstarbel kasutamise korral detoneeruda.
- b) Propellendid tuleb vajaduse korral (näiteks siis, kui nad on nitrotselluloosipõhised) stabiliseerida, et nad ei laguneks.
- c) Pressitud või pulbrilises tahkes reaktiivmootorikütuses ei tohi olla juhuslikke pragusid või gaasimulle, mis võiksid nimetatud aine toimimisele ohtlikult mõjuda.

II LISA

1. MOODUL B: *EÜ tüübihindamine*

1. Käesolev moodul kirjeldab menetluse seda osa, mille järgi teavitatud tõendamisasutus tõendab, et kontrollitava toodangu tüüpiline näidis vastab käesoleva direktiivi asjakohastele nõuetele.
2. Tootja või tema volitatud esindaja, kelle elu- või asukoht ühenduses, peab esitama EÜ tüübihindamise taotluse tema enda poolt valitud teavitatud tõendamisasutusele.

Taotlus peab sisaldama:

- tootja nime ja aadressi ning juhul, kui taotluse on esitanud tootja ametlik esindaja, ka tema nime ja aadressi,
- kirjaliku kinnituse selle kohta, et samasugust taotlust ei ole esitatud mõnele teisele teavitatud tõendamisasutusele,
- punktis 3 kirjeldatud tehnilisi dokumente.

Taotluse esitaja annab teavitatud tõendamisasutusele kontrollitava toodangu tüüpilise näidise (edaspidi „tüüp“). Kui see on kontrollimiseks vajalik, võib teavitatud tõendamisasutus paluda täiendavaid näidiseid.

3. Tehniliste dokumentide järgi peab olema võimalik hinnata toote vastavust direktiivis esitatud nõuetele. Kui hinnangu andmiseks on vaja, võib nõuda tehnilisi dokumente seadiste projekteerimise, tootmise ja sellega seotud kulude kohta ning kui see on hinnangu andmiseks vajalik, peavad need sisaldama järgmisi andmeid:

- tüübi üldkirjeldus,
- põhimõtteline projekt, tööjoonised ning detailide, alakoostude, elektriskeemide jms plaanid,
- jooniste, skeemide ja toote toimimise mõistmiseks vajalikud kirjeldused ja selgitused,
- artiklis 4 nimetatud standardite nimekiri, mida kohaldatakse täielikult või osaliselt, ning nende lahenduste kirjeldused, mida on kasutatud olulistele nõuetele vastavuse saavutamiseks, kui ei kohaldata artiklis 5 nimetatud standardeid,
- konstruktsiooniaruutuste, tehtud uuringute jne tulemused,
- katseprotokollid.

4. Teavitatud tõendamisasutus peab:

- 4.1. kontrollima tehnilisi dokumente, veenduma, et tüüp on valmistatud kooskõlas nimetatud dokumentidega, ja selgitama välja, millised elemendid on projekteeritud vastavalt artiklis 4 nimetatud standardite asjakohastele sätetele ja milliste komponentide projekteerimisel ei ole kõnealuste standardite kõnealuseid sätteid kohaldatud;
- 4.2. tegema või laskma teha vajalikud uuringud ja katsed, et kontrollida, kas nendel juhtudel, kui ei ole kohaldatud artiklis 4 märgitud standardeid, vastavad tootja kasutatud lahendused direktiivis sätestatud olulistele nõuetele;
- 4.3. tegema või laskma teha vajalikud uuringud ja katsed, et kontrollida, kas juhtudel, kui tootja on otsustanud kohaldada asjakohaseid standardeid, on neid tegelikult kohaldatud;
- 4.4. leppima taotluse esitajaga kokku vajalike uuringute ja katsete tegemise suhtes.

▼B

5. Kui tüüp vastab käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele, väljastab teavitatud tõendamisasutus taotlejale EÜ tüübihindamistõendi. Tõendis on kirjas tootja nimi ja aadress, hindamise tulemusel tehtud järeldused ja heakskiidetud tüübi identifitseerimiseks vajalikud andmed.

Tõendile lisatakse tehniliste dokumentide asjakohaste osade nimekiri ja teavitatud tõendamisasutus säilitab nimekirja koopia.

Kui ühenduses tegutsevale tootjale või tootja volitatud esindajale ei anta tüübihindamistõendit, peab volitatud asutus oma keeldumist üksikasjalikult põhjendama.

Ette tuleb näha edasikaebamise kord.

6. Taotluse esitaja teatab EÜ tüübihindamistõenditega seotud tehnilisi dokumente haldavale teavitatud asutusele kõigist heakskiidetud toote muutmistest, millele tuleb taotleda täiendav kooskõlastus juhul, kui need muutmised võivad mõjutada vastavust olulistele nõuetele või toote ettenähtud kasutustingimusi. Täiendav heakskiit väljastatakse esialgse EÜ tüübihindamistõendi lisana.
7. Teavitatud asutused peavad edastama teistele teavitatud asutustele asjakohast teavet väljastatud ja tühistatud EÜ tüübihindamistõendite ja nende lisade kohta.
8. Muudel teavitatud asutustel on õigus saada EÜ tüübihindamistõendite ja/või nende lisade ärakirju. Tõendite lisad peavad olema kättesaadavad muudele teavitatud asutustele.
9. Ühenduses tegutsev tootja või tema volitatud esindaja peab koos tehniliste dokumentidega säilitama ka EÜ tüübihindamistõendeid ja nende lisasid vähemalt kümme aastat pärast viimase asjaomase toote valmistamist.

Kui tootjal ega tema volitatud esindajal ei ole elu- või asukohta ühenduses, vastutab tehniliste dokumentide kättesaadavuse eest isik, kes toob toote ühenduse turule.

2. MOODUL C: *tüübivastavus*

1. Käesolev moodul kirjeldab menetluse seda osa, mille järgi tootja või tema volitatud esindaja, kelle elu- või asukoht on ühenduses, tagab ja deklareerib, et asjaomased lõhkematerjalid vastavad EÜ tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja täidavad käesolevas direktiivis nende suhtes sätestatud nõudeid. Tootja peab kinnitama igale lõhkematerjalile CE-märgise ja koostama kirjaliku vastavusdeklaratsiooni.
2. Tootja peab võtma kasutusele kõik vajalikud meetmed kindlustamaks, et tootmise käigus tagataks toodete vastavus EÜ tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja käesolevas direktiivis sätestatud olulistele ohutusnõuetele.
3. Tootja või tema volitatud esindaja peab säilitama vastavusdeklaratsiooni koopiat vähemalt kümme aastat pärast viimase kõnealuse toote valmistamist.

Kui tootjal ega tema volitatud esindajal ei ole elu- või asukohta ühenduses, vastutab tehniliste dokumentide kättesaadavuse eest isik, kes toob toote ühenduse turule.

▼B

4. Tootja valitud teavitatud asutus peab tegema või laskma teha toote uuringuid suvaliste ajavahemike järel. Teavitatud asutuse poolt kohapeal võetud sobivat valmistoote näidist kontrollitakse ja sellega tehakse artiklis 4 osutatud standardis või standardites määratletud katsed või samaväärsed katsed, et kontrollida toote vastavust asjaomase direktiivi nõuetele. Kui üks või mitu kontrollitud toodet ei vasta nõuetele, peab teavitatud asutus võtma vajalikud meetmed.

Tootja kinnitab teavitatud asutuse vastutusel tootmisprotsessi käigus nimetatud asutuse tunnuse.

3. MOODUL D: *tootmiskvaliteedi tagamine*

1. Käesolev moodul kirjeldab menetlust, mille kohaselt tootja, kes täidab punktis 2 sätestatud kohustused, tagab ja deklareerib, et asjaomased lõhkematerjalid on vastavuses EÜ tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübiga ja täidavad käesolevas direktiivis sätestatud nõudeid. Tootja kinnitab igale lõhkematerjalile CE-märgise ja koostab kirjaliku vastavusdeklaratsiooni. Koos CE-märgisega kantakse peale ka punktis 4 nimetatud kontrollimiste eest vastutava volitatud asutuse tunnus.
2. Tootja peab kasutama tootmise jaoks heakskiidetud kvaliteedisüsteemi, valmistoote kontrollimist ja katsetamist, nagu on sätestatud punktis 3. Tema suhtes kohaldatakse punktis 4 osutatud järelevalvet.
3. *Kvaliteedisüsteem*
- 3.1. Tootja esitab oma kvaliteedisüsteemi hindamiseks asjakohaste toodete osas taotluse tema enda valitud teavitatud asutusele.

Taotlus peab sisaldama järgmist:

- kogu asjakohane teave kavandatud lõhkematerjalikategooria kohta,
- dokumendid kvaliteedisüsteemi kohta,
- tehniline dokumentatsioon kinnitatud tüübi kohta ja EÜ tüübihindamistõendi koopia.

- 3.2. Kvaliteedisüsteem peab tagama lõhkematerjalide vastavuse EÜ tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja asjaomase lõhkematerjali suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.

Kõik tootja vastuvõetud elemendid, nõuded ja sätted tuleb süstemaatilisel dokumenteerida kirjalike põhimõtete, menetluste ja juhenditena. Kvaliteedisüsteemi käsitlevad dokumendid peavad võimaldama kvaliteediprogrammide, -plaanide, -käsiraamatute ja -aruannete järjepidevat tõlgendamist.

Eelkõige peavad nad sisaldama piisava kirjelduse järgmise kohta:

- kvaliteedialased eesmärgid ja lõhkematerjalide kvaliteediga seotud organisatsiooniline struktuur ning juhtkonna asjakohased kohustused ja volitused,
- tootmise, kvaliteedikontrolli ja kvaliteedi tagamise meetodid, protsessid ja süstemaatilised meetmed, mida kasutatakse,

▼B

- enne ja pärast tootmist ning tootmise kestel tehtavad uuringud ja katsed ning nende sagedus,
- kvaliteediandmestikud, näiteks inspekteerimisaruanded ja katsetulemused, kalibreerimisandmed, aruanded asjaomaste töötajate erialase pädevuse kohta jne;
- lõhkematerjalide nõutava kvaliteedi järelevalve vahendid ja kvaliteedisüsteemi tõhus toimimine.

- 3.3. Teavitatud asutus peab hindama kvaliteedisüsteemi, et teha kindlaks, kas see vastab punktis 3.2 nimetatud nõuetele. Volitatud asutus eeldab, et kvaliteedisüsteemid, millega kohaldatakse asjakohaseid ühtlustatud standardeid, vastavad nendele nõuetele. Hindamiskomisjonis peab olema vähemalt üks liige, kellel on asjaomase tootetehnoloogia hindamise kogemusi. Hindamise käigus tehakse kontrollkäik tootja ettevõttesse.

Otsusest teatatakse tootjale. Teade peab sisaldama kontrolli põhjal tehtud järeldusi ning nõuetekohaselt põhjendatud hindamisotsust.

- 3.4. Tootja peab täitma kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi ja toetama kõnealust süsteemi, et see oleks piisav ja tõhus.

Tootja või tema volitatud esindaja peab teatama kvaliteedinõuded heaks kiitnud teavitatud asutusele kvaliteedisüsteemi kavatsevatest muutmistest.

Teavitatud asutus peab hindama kavandatavaid muudatusi ja otsustama, kas muudetud kvaliteedisüsteem rahuldab punktis 3.2 esitatud nõudeid või on vaja hindamist korrata.

Ta peab oma otsusest tootjale teatama. Teade peab sisaldama kontrolli põhjal tehtud järeldusi ning põhjendatud hindamisotsust.

4. *Järelevalve, mida teostab teavitatud asutus*

- 4.1 Järelevalve eesmärk on tagada, et tootja täidab kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi nõuetekohaselt.

- 4.2 Tootja võimaldab teavitatud asutusele inspekteerimiseks juurdepääsu tootmis-, kontrollimis-, katse- ja laoruumidele ning annab talle kogu vajaliku teabe, eelkõige:

- dokumendid kvaliteedisüsteemi kohta,
- kvaliteediandmestikud, näiteks inspekteerimisaruanded ja katsetulemused, kalibreerimisandmed, andmed töötajate erialase pädevuse kohta jms.

- 4.3. Teavitatud asutus peab regulaarselt tegema kontrolle kindlustamaks, et tootja säilitab ja kohaldab kvaliteedisüsteemi, ja esitama tootjale selle kohta aruande.

- 4.4. Lisaks sellele võib teavitatud asutus teha tootjale ette teatamata kontrollkäike. Sellistel kontrollkäikudel võib teavitatud asutus teha või lasta teha katseid kontrollimaks, kas kvaliteedisüsteem toimib õigesti; vajaduse korral peab teavitatud asutus esitama tootjale kontrollkäigu aruande ja katse tegemise korral ka katseprotokolli.

5. Tootja peab vähemalt kümme aastat pärast viimase toote valmimise kuupäeva säilitama riigi ametiasutuste jaoks järgmisi dokumente:

▼B

- punkti 3.1 teises taandes nimetatud dokument,
- punkti 3.4 teises lõigus nimetatud ajakohastamised,
- teavitatud asutuse otsused ja aruanded, mis on nimetatud punkti 3.4 viimases lõigus ning punktides 4.3 ja 4.4.

6. Kõik teavitatud asutused peavad võimaldama teistel teavitatud asutustel kasutada teavet kvaliteedisüsteemidele antud kinnituse ja kinnituse tühistamise kohta.

4. MOODUL E: *tootekvaliteedi tagamine*

1. Käesolev moodul kirjeldab menetlust, mille kohaselt tootja, kes täidab punktis 2 sätestatud kohustused, tagab ja deklareerib, et lõhkematerjalid vastavad EÜ tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile. Tootja peab kinnitama igale lõhkematerjalile CE-märgise ja koostama kirjaliku vastavusdeklaratsiooni. CE-märgisele tuleb lisada punktis 4 nimetatud kontrollimiste eest vastutava teavitatud asutuse tunnus.
2. Tootja peab lõhkematerjalide lõppkontrolli ja katsete jaoks kasutama heakskiidetud kvaliteedisüsteemi vastavalt punktile 3. Tema suhtes kohaldatakse punktis 4 osutatud järelevalvet.
3. *Kvaliteedisüsteem*
- 3.1. Tootja esitab kvaliteedisüsteemi hindamiseks oma lõhkematerjalide osas taotluse tema enda valitud teavitatud asutusele.

Taotlus peab sisaldama järgmist:

- kogu asjakohane teave kavandatud lõhkematerjalikategooria kohta,
- kvaliteedisüsteemi dokumendid,
- tehniline dokumentatsioon kinnitatud tüübi kohta ja EÜ tüübihindamistõendi koopia.

- 3.2. Kvaliteedisüsteemi raames kontrollitakse iga lõhkematerjali ja tehakse artiklis 4 nimetatud asjakohastes standardites määratletud vajalikud katsed või võrdväärased katsed, et kontrollida, kas lõhkematerjal vastab käesoleva direktiivi olulistele nõuetele. Kõik tootja vastuvõetud elemendid, nõuded ja sätted tuleb süstemaatiliselt dokumenteerida kirjalike põhimõtete, menetluste ja juhenditena. Kvaliteedisüsteemi käsitlevad dokumendid peavad võimaldama kvaliteediprogramme, -plaanide, -käsiraamatute ja -aruannete ühetaolist tõlgendamist.

Eelkõige tuleb neis kirjeldada järgmist:

- kvaliteedialased eesmärgid ja tootekvaliteediga seotud organisatsiooniline struktuur ning juhtkonna asjakohased kohustused ja volitused,
- pärast tootmist teostatud uuringud ja katsed,
- kvaliteedisüsteemi tõhusa toimimise järele valvamise vahendid;
- kvaliteediandmestikud, näiteks inspekteerimisaruanded ja katsetulemused, kalibreerimisandmed, andmed töötajate erialase pädevuse kohta jms.

▼B

- 3.3. Teavitatud asutus peab hindama kvaliteedisüsteemi, et teha kindlaks, kas see vastab punktis 3.2 nimetatud nõuetele. Teavitatud asutus eeldab, et kvaliteedisüsteemid, millega kohaldatakse asjakohaseid ühtlustatud standardeid, vastavad nendele nõuetele.

Hindamiskomisjonis peab olema vähemalt üks liige, kellel on asjaomase tootetehnoloogia hindamise kogemusi. Hindamismenetluse raames tuleb teha kontrollkäik tootja ettevõttesse.

Tootjale tuleb otsusest teatada. Teade peab sisaldama kontrolli põhjal tehtud järeldusi ning põhjendatud hindamisotsust.

- 3.4. Tootja peab täitma kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi ja toetama kõnealust süsteemi, et see oleks piisav ja tõhus.

Tootja või tema volitatud esindaja peab teatama kvaliteedinõuded heaks kiitnud teavitatud asutusele kvaliteedisüsteemi kavatsevatest muutmistest.

Teavitatud asutus peab hindama kavandatavaid muudatusi ja otsustama, kas muudetud kvaliteedisüsteem rahuldab punktis 3.2 esitatud nõudeid või on vaja hindamist korrata.

Ta peab oma otsusest tootjale teatama. Teade peab sisaldama kontrolli põhjal tehtud järeldusi ning põhjendatud hindamisotsust.

4. *Järelevalve, mida teostab teavitatud asutus*

- 4.1. Järelevalve eesmärk on tagada, et tootja täidab kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi nõuetekohaselt.

- 4.2. Tootja peab võimaldama teavitatud asutusele inspekteerimiseks juurdepääsu tootmis-, kontrollimis-, katse- ja laoruumidele ning andma talle kogu vajaliku informatsiooni, eelkõige:

— kvaliteedisüsteemi dokumendid,

— tehnilised dokumendid,

— kvaliteediantmestikud, näiteks inspekteerimisaruanded ja katsetulemused, kalibreerimisandmed, andmed töötajate erialase pädevuse kohta jms.

- 4.3. Teavitatud asutus peab regulaarselt tegema kontrolle kindlustamiseks, et tootja säilitab ja kohaldab kvaliteedisüsteemi, ja esitama tootjale selle kohta aruande.

- 4.4. Lisaks sellele võib volitatud asutus teha tootjale ette teatamata kontrollkäike. Sellistel kontrollkäikudel võib teavitatud asutus teha või lasta teha katseid kontrollimaks, kas kvaliteedisüsteem toimib õigesti; vajaduse korral peab teavitatud asutus esitama tootjale kontrollkäigu aruande ja katse tegemise korral ka katseprotokolli.

5. Tootja peab vähemalt kümme aastat pärast viimase toote valmimise kuupäeva säilitama riigi ametiasutuste jaoks järgmisi dokumente:

— punkti 3.1 teises taandes nimetatud dokumendid,

— punkti 3.4 teises lõigus nimetatud muudatused,

▼B

— volitatud asutuse otsused ja aruanded, mis on nimetatud punkti 3.4 viimases lõigus ning punktides 4.3 ja 4.4.

6. Kõik teavitatud asutused peavad edastama teistele teavitatud asutustele asjaomase teabe väljastatud ja tühistatud kvaliteedisüsteemide kinnituste kohta.

5. MOODUL F: *tootetõendus*

1. Käesolev moodul kirjeldab menetlust, mille kohasel tootja või tema volitatud esindaja, kellel on ühenduses elu- või asukoht, kontrollib ja kinnitab, et punkti 3 sätete reguleerimisalasse kuuluvad lõhkematerjalid vastavad EÜ tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja täidavad käesoleva direktiivi asjaomaseid nõudeid.
2. Tootja võtab kõik vajalikud meetmed selleks, et valmistamisprotsess tagaks lõhkematerjalide vastavuse EÜ tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja kõnealuste lõhkematerjalide suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele. Tootja kinnitab igale lõhkematerjalile CE-märgise ja koostab kirjaliku vastavusdeklaratsiooni.
3. Selleks et kontrollida iga lõhkematerjali vastavust käesoleva direktiivi asjakohastele nõuetele, teeb teavitatud asutus iga lõhkematerjali puhul punkti 4 kohased vajalikud uuringud ja katsed.

Tootja või tema volitatud esindaja säilitab vastavusdeklaratsiooni koopiat vähemalt kümme aastat pärast viimase lõhkematerjali valmistamist.

4. *Vastavustõendamine iga lõhkematerjali hindamise ja katsetamise teel*
- 4.1. Kõik lõhkematerjalid vaadatakse ühekaupa üle ja tehakse artiklis 4 nimetatud asjakohastes standardites sätestatud vajalikud katsed või võrdväärased katsed, et tõendada lõhkematerjalide vastavust asjaomasele tüübile ja käesoleva direktiivi nõuetele.
- 4.2. Teavitatud asutus kinnitab või laseb kinnitada igale heakskiidetud lõhkematerjalile oma tunnuse ja annab tehtud katsete kohta kirjaliku vastavustunnistuse.
- 4.3. Tootja või tema volitatud esindaja peab saama nõudmise korral esitada teavitatud asutuse vastavustunnistused.

6. MOODUL G: *üksiktoote tõendus*

1. Käesolev moodul kirjeldab menetlust, mille kohaselt tootja tagab ja deklareerib, et lõhkematerjal, mille kohta on väljastatud punktis 2 nimetatud tõend, vastab direktiivi olulistele nõuetele. Tootja peab kinnitama igale lõhkematerjalile CE-märgise ja koostama vastavusdeklaratsiooni.
2. Teavitatud asutus kontrollib lõhkematerjali ja teeb artiklis 4 nimetatud asjakohastes standardites sätestatud vajalikud katsed või võrdväärased katsed, et tagada lõhkematerjalide vastavus direktiivi olulistele nõuetele.

Teavitatud asutus peab kinnitama või laskma kinnitada heakskiidetud lõhkematerjalile oma tunnuse ja koostama tehtud katsete kohta vastavustunnistuse.

3. Tehnilised dokumendid on mõeldud selleks, et oleks võimalik hinnata vastavust direktiivi nõuetele ning aru saada toote konstruktsioonist, valmistamisest ja toimimisest.

▼B

Kuivõrd see on hindamiseks vajalik, peavad dokumendid sisaldama järgmist:

- tüübi üldkirjeldus,
- põhimõtteline projekt, tööjoonised ning detailide, alakoostude, elektriskeemide jms plaanid,
- nimetatud tööjoonistest ja plaanidest ning lõhkematerjali või ohutussüsteemide tööpõhimõttest arusaamiseks vajalikud kirjeldused ja selgitused,
- artiklis 4 nimetatud standardite nimekiri, mida kohaldatakse täielikult või osaliselt, ning nende lahenduste kirjeldused, mida on kasutatud olulistele nõuetele vastavuse saavutamiseks, kui ei kohaldata artiklis 4 nimetatud standardeid,
- konstruktsiooniarvutuste, sooritatud uuringute jms tulemused,
- katseprotokollid.

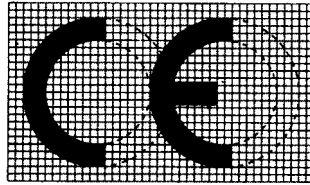
III LISA

MIINIMUMNÕUDED, MIDA LIIKMESRIIGID PEAVAD TEAVITATUD ASUTUSTE PUHUL ARVESSE VÕTMA

1. Teavitatud asutus, selle juht ja vastavustõendamiskatsete eest vastutav personal ei tohi olla kontrollitavate lõhkematerjalide projekteerija, tootja, tarnija ega paigaldaja, samuti ühegi nimetatud isiku volitatud esindaja. Nad ei tohi otseselt ega volitatud esindajana osaleda lõhkematerjalide projekteerimises, konstrueerimises, turuletoomises ega hoolduses. See ei välista võimalust vahetada tehnilist teavet tootja ja registreeritud asutuse vahel.
2. Teavitatud asutus ja selle personal peavad tegema vastavustõendamiskatseid suurima erialase usaldusväärsuse ja tehnilise pädevusega ning olema sõltumatud igasugustest surveavaldustest ja ahvatlustest, eelkõige rahalistest, mis võiksid mõjutada nende arvamust või kontrolli tulemusi, eriti isikute või isikute rühmade suhtes, kelle huvid on seotud vastavustõendamise tulemusega.
3. Teavitatud asutuse kasutuses peavad olema vajalik personal ja vajalikud vahendid, mis võimaldavad tal nõuetekohaselt täita vastavustõendamisega seotud haldus- ja tehnilisi ülesandeid; samuti peab tal olema juurdepääs eriliseks vastavustõendamiseks vajalikele seadmetele.
4. Kontrollimise eest vastutaval personalil peab olema:
 - hea tehniline ja erialane ettevalmistus,
 - piisavad teadmised nende tehtavaid katseid käsitlevate nõuete kohta ja piisavad kogemused selliste katsete tegemisel,
 - suutlikkus koostada katsete tulemuste kinnitamiseks tunnistusi, protokolle ja aruandeid.
5. Kontrolliva personali erapooletus peab olema tagatud. Personali töötasu ei tohi sõltuda tehtud katsete arvust ega tulemustest.
6. Teavitatud asutus peab sõlmima tsiviilvastutuskindlustuse lepingu, välja arvatud juhul, kui sellist vastutust kannab riik vastavalt siseriiklikele õigusaktidele või kui liikmesriik ise vastutab vahetult katsete eest.
7. Teavitatud asutuse personal peab hoidma ametisaladust, mis on seotud käesoleva direktiivi või selle jõustamiseks vastuvõetud siseriiklike õigusaktide kohaselt täidetud ülesannete käigus omandatud teabega (välja arvatud teave selle riigi pädevatele haldusorganitele, kus volitatud asutus tegutseb).

*IV LISA***VASTAVUSMÄRGIS**

CE-vastavusmärgis koosneb tähtedest „CE” järgmisel kujul:

Märgise vähendamisel või suurendamisel tuleb kinni pidada eespool esitatud joonise proportsioonidest.